

#BEZIGELITKY

**JAK SE ZBAVIT
IGELITEK
JEDNOU PROVŽDÝ.**

Obsah

Úvod.....	3
Plasty a jejich nepříznivý vliv na lidské zdraví.....	4
Proč nejsou plastové tašky nabízené v obchodech šetrné k přírodě?	7
5 výhod papírových tašek.....	10
Třídít igelitky nestačí, omezte spotřebu všech plastů.....	13
V čem si odnést nákup, když ne v igelitce.....	17
Látkové tašky nejen na nákup aneb všestranný módní doplněk	20
Závěr	23

Úvod

Milí čtenáři, děkujeme za stažení tohoto e-booku. Rádi bychom všem jednotlivcům i firmám ukázali, že to jde i bez igelitových tašek. Proto vznikl projekt #bezigelitky i tento e-book obsahující sérii článků, ve kterých vás seznámíme s problematikou plastového odpadu a vysvětlíme vám, proč nejsou igelitové tašky šetrné k životnímu prostředí. Zároveň vám také představíme možné alternativy, kterými můžete igelitky nahradit.

Každý rok se vyrobí 1 000 miliard jednorázových plastových tašek. Méně než 1 % z nich se následně recykluje. Většina však končí na skládkách, v přírodě nebo oceánech, kde se plasty velmi pomalu rozkládají a znečišťují životní prostředí.

Ke snížení spotřeby jednorázových plastových tašek výrazně přispělo jejich povinné zpoplatnění, které v České republice platí od 1. 1. 2018. Řady obchodů i firem na základě této skutečnosti nahradily igelitky taškami z ekologičtějším materiálem, které se vyrábí z obnovitelných zdrojů a materiálů snadno se rozkládajících v přírodě. Zbavte se igelitových tašek jednou provždy také vy, myslíte na životní prostředí.

A crumpled green plastic bag is shown against a light green background. The bag is the central focus, with its handles and body forming a complex, tangled shape. The text is overlaid on the lower portion of the bag.

**Plasty a jejich
nepříznivý vliv
na lidské zdraví**

V některých odvětvích je plast naprosto nepostradatelným materiálem. Často se však používá také pro výrobu jednorázových obalů, přestože existuje **řada ekologických alternativ**. Nehledě na to, že časté používání plastů s sebou nese i svá rizika. K jejich výrobě se totiž používají nebezpečné toxické látky, které se následně uvolňují do okolního prostředí.

Toxické látky z plastů v našem jídle a pití

Z plastů se do potravin uvolňují **nebezpečné látky**, a to především při vyšších teplotách. V plastových obalech na jedno použití bychom tedy rozhodně neměli ohřívat jídlo nebo přenášet horké nápoje. Ani tak se ale škodlivým látkám zřejmě nevyhneme.

Při výrobě plastů se jako tužidla používají například bisfenoly, které patří mezi hormonální disruptory. I při nízkých koncentracích tyto látky **narušují hormonální rovnováhu** v lidském těle a **ohrožují tak plodnost i vývoj mozku**. Zda se z PET lahví vylučuje bisfenol A (BPA) do potravin, které následně konzumujeme, je stále předmětem diskuzí. Zákaz od Evropské unie týkající se používání bisfenolu A při výrobě kojeneckých lahví však mluví za vše. Nicméně bisfenol A byl v případě těchto výrobků nahrazen bisfenolem S (BPS), který také nemá nejlepší pověst.

Objevují se rovněž názory, že z polystyrenových obalů na hotová jídla se uvolňují monomery styrenu nebo dioxiny, které narušují hormonální rovnováhu a jsou

považovány za **karcinogeny**. Ke kontaminaci těmito látkami dochází především při vysoké teplotě a za přítomnosti tuků.

Plastový odpad ve volné přírodě

Kromě obalových materiálů může mít na lidské zdraví negativní dopad také plastový odpad, mezi který patří i **igelitové tašky**. Plasty se v důsledku lidské činnosti hromadí ve volné přírodě a **znečišťují životní prostředí**. Poté se rozkládají desítky až stovky let a uvolňují nebezpečné látky, které pronikají do půdy a vodních toků.

Mikroplasty v mořích i lidském těle

Poslední dobou se často mluví také o mikroplastech, které **zamořují oceány** a poté se dostávají do trávicího ústrojí mořských živočichů. Následnou konzumací ryb a mořských plodů se mikroplasty dostávají také do lidského těla. Existuje rovněž podezření, že kromě tohoto způsobu se mikroplasty dostávají do lidského trávicího traktu i z jednorázových obalových materiálů.

Studie, které se zabývají přítomností mikroplastů v trávicím ústrojí člověka, jsou však teprve na začátku. Otázka vlivu plastů na zdraví člověka tak zůstává zatím nezodpovězena. Existují například domněnky, že plasty **podporují zánětlivé reakce a poškozují trávicí trakt**.

Ať chceme nebo ne, žijeme v době plastové. Pravděpodobnému negativnímu vlivu plastů na lidské zdraví je proto velmi těžké předcházet. Přesto můžeme udělat alespoň jedno: omezit spotřebu jednorázových plastů na minimum a přispět tak ke zlepšení našeho životního prostředí.

**Proč nejsou plastové
tašky nabízené
v obchodech šetrné
k přírodě?**

Igelitové tašky (nepřesné označení pro odnosné tašky vyráběné z plastu) jsou sice jen špičkou ledovce, avšak každý rok přispívají k produkci **plastového odpadu**, který se na naší planetě velmi rychle hromadí. Přestože existuje řada argumentů, které se staví na stranu plastových tašek, stále se jedná o zdroj odpadu, který **zamořuje naši planetu**. A co víc, naprosto zbytečně.

Konec plastových tašek v Čechách

Povinné zpoplatnění plastových tašek, které začalo platit **na začátku roku 2018**, se jednoznačně setkalo s úspěchem. Jejich spotřeba klesla o více než polovinu. Některé obchody se dokonce rozhodly **igelitové, polypropylenové nebo polyethylenové** tašky nadobro vyřadit ze svého sortimentu. Ačkoli by bylo výrazně lepší variantou, kdyby si zákazníci začali nosit tašky vlastní, zvyk je železná košile. Na místo plastových tašek proto nastoupily **tašky papírové**, které se v přírodě rozkládají mnohem rychleji.

5 důvodů, proč plastové tašky nejsou šetrné k přírodě

Problém je především v tom, že lidé až na výjimky využívají odnosné tašky z obchodů **jednorázově**, ačkoli jsou poměrně odolné. Následně se hromadí na skládkách nebo v přírodě. Seznamte se s **hlavními protiargumenty** týkajícími se používání plastových tašek a jejich dopadu na životní prostředí.

#1 Plastové tašky jsou obtížně rozložitelné

Plastový odpad se v přírodě rozkládá desítky až stovky let. Přitom rozklad jedné plastové tašky se odhaduje na **25 let**. Pokud je však vyrobena z polyethylenu, polypropylenu či polyesterových vláken, rozkládá se až **500 let**.

#2 Většina z nich končí mimo recyklační kontejner

Ačkoli někteří z nás usilovně třídí, naprostá většina plastových tašek končí **mimo recyklační kontejnery**. A co hůř, některé z nich končí mimo jakékoli kontejnery. Následně se hromadí v přírodě, kde se rozkládají stovky let. A navíc obsahují **nebezpečné látky**, které se z nich do přírody uvolňují.

#3 Přispívají k produkci mikroplastů v oceánech

Plastové tašky spolu s dalším plastovým odpadem zamořují přírodu včetně řek nebo oceánů, kde přispívají k **produkci mikroplastů**. Mikroplasty následně konzumují mořští živočichové, kteří se čas od času objevují také na našem jídelníčku. Mikroplasty, které zkonzumuje, mohou mít následně **negativní dopad na naše zdraví**.

#4 Vyrábí se z neobnovitelného zdroje

Výroba plastových tašek je postavena na **zpracování ropy**, ze které se získává polyethylen, polypropylen, igelit a další druhy plastů. **Zásoby ropy** jsou však **omezené** a velmi rychle se tenčí. Plýtvání tímto neobnovitelným zdrojem na výrobu plastových tašek, které zákazník často použije pouze jednou, je proto naprosto neomluvitelné.

#5 Jejich výroba není ekologická

Při výrobě plastových tašek dochází k **produkci skleníkových plynů a polutantů**. Mezi polutanty patří například síra, která se následně podílí na vzniku **kyselých dešťů**.

Přestože existuje řada zastánců plastových tašek, my máme jasno. Jejich dopad na životní prostředí je nezanedbatelný. A co myslíte vy?

**5 výhod
papírových tašek**

Plastovým taškám odzvonilo – na jejich místo v obchodech a firmách nastoupily tašky papírové. Zjistěte, jaké jsou jejich výhody.

1) Snadno se rozloží v přírodě

V přírodě se papír rozkládá jedna radost, a to přibližně **2–5 měsíců**. Pokud skončí mimo recyklační kontejner, není to takový problém jako v případě plastových tašek, které se rozkládají **desítky let**.

2) Vyrábí se z obnovitelných zdrojů

K výrobě papírových tašek je zapotřebí stromů jakožto obnovitelného zdroje. Tyto zdroje je možné na rozdíl od neobnovitelných zdrojů, jejichž zásoby se každý rok tenčí, **opakovaně čerpat**. Vyšší spotřeba papírových tašek na úkor plastových navíc může vést k rostoucí tendenci sázet nové a nové stromy pro tyto účely. Ty následně přispějí k **zalesnění** a – s tím souvisejícím – **zavodnění** planety.

3) Ve většině případů se dají recyklovat

Stejně jako plastové tašky i ty papírové je možné **recyklovat**. Papír se však dá recyklovat pouze **5krát až 7krát**, protože během recyklace vlákna ztrácejí na pružnosti. **Odnosné papírové tašky** jsou ale ve většině případů vyrobeny **z plně recyklovatelného materiálu** a dají se tak opakovaně použít pro výrobu dalších produktů.

4) Stojí pár korun

Papírové tašky už dávno nejsou „luxusním zbožím“, které si jen tak nějaký obchod nemůže dovolit. Jejich cena včetně potisku se nyní pohybuje velmi nízko. Dokonce tak nízko, že se téměř **vyrovná nákladům na výrobu plastových tašek**.

5) Přispívají k redukci plastového odpadu na naší planetě

Donedávna téměř všechny obchody nabízely svým zákazníkům odnosné tašky z plastu. Jejich povinné zpoplatnění a stále větší orientace lidí na životní prostředí způsobila, že na jejich místo v řadě obchodů nastoupily tašky z **ekologičtějších materiálů**, například tašky látkové, papírové nebo z juty. V současnosti přitom mají největší úspěch papírové tašky, které se vyrovnají taškám plastovým, především co se ceny týče. Přispívají tak k **redukci plastového odpadu** na naší planetě, jehož součástí tvoří také odnosné tašky.

Tak či onak, zákazníci mají jasno. Papírová taška je ve srovnání s plastovou jasným znamením, že konkrétnímu obchodu nebo firmě **záleží na životním prostředí** a uvědomuje si hrozby, které představuje neustále rostoucí plastový odpad v oceánech i na souši. Navíc je nabízena za přijatelnou cenu a v přírodě se snadno rozloží.

**Třídít igelitky
nestačí, omezte
spotřebu všech
plastů**

V mořích každý rok přibude **8 000 000 tun plastu** – 63 % tohoto odpadu pochází z obalových materiálů. Obrovské skládky na souši i na dně moří rostou, zatímco spotřeba jednorázových plastů se zvyšuje také a situace začíná být neúnosná.

Třídít nestačí, je potřeba omezit produkci plastového odpadu. Igelitové tašky, sáčky, brčka, obalové materiály na potraviny nebo drogistické zboží představují jednorázové plasty, které denně stojí za produkcí několika tun odpadu. Tento odpad se následně velmi **obtížně rozkládá**, pokud skončí mimo recyklační kontejner. Ani recyklace plastu však není mnohdy jednoduchá.

Recyklace pomůže, ale planetu nezachrání

Ačkoli se plasty dají recyklovat teoreticky **neomezeně**, v praxi to není možné. Často totiž končí mimo recyklační kontejnery. Pokud tomu tak není, třídí se podle druhu. **Pouze část** z nich je následně skutečně recyklována. Zbylý plastový odpad se používá jako **alternativní palivo** nebo skončí **na skládkách**.

Jak dlouho se rozkládají odpadky z plastu?

PLASTOVÉ SÁČKY
25 LET

TERMO KELÍMKY NA KÁVU
50 LET

BRČKA
200 LET

PET LAHVE
450 LET

KLASICKÉ JEDNORÁZOVÉ PLENY
450 LET

PLASTOVÉ TAŠKY
25 AŽ 500 LET

POLYSTYRENOVÉ MENU BOXY
+10 000 LET (MOŽNÁ NIKDY)

Problém plastového odpadu v mořích

Je zřejmé, že plasty se rozkládají velmi pomalu. Následně **znečišťují životní prostředí** a způsobují úhyn řady mořských živočichů i vodního ptactva, kteří na úkor našich odpadků trpí. Každý rok plastový odpad zabije tisíce mořských savců, želv nebo ryb a až milion mořských ptáků. Nehledě na **mikroplasty**, respektive miniaturní úlomky plastů, které se stávají součástí potravy mořských živočichů a následně se hromadí v jejich trávicím traktu. Plastu bylo zkrátka dost.

Pár tipů, jak omezit plasty v každodenním životě:

- 1) Už máte dost mikrotenových sáčků, které se doma hromadí jedna radost?** Pořídte si vlastní sáčky na pečivo, ovoce a zeleninu vyrobené z bavlny nebo kompostovatelné tkaniny na bázi kukuřičného škrobu.
- 2) Zbožňujete brčka?** Vyměňte plastové jednorázovky za alternativní variantu z bambusu nebo kovu.
- 3) Máte malé dítě, které nosí jednorázové plenky?** Nahradte je látkovými, které dnes už nejsou pouhé bílé čtverce látky, jako tomu bylo dřív, a jsou mnohem praktičtější.
- 4) Ráno nestíháte, a přesto si ho nedokážete představit bez dobré kávy?** Kupte si cestovní hrnek take away a zbavte se plastových kelímků jednou provždy.

5) Neobejdete se bez perlivých limonád? Za pomoci např. sodastreamu si můžete dopřát bublinky i bez zbytečného plastu.

6) Nechcete kupovat igelitové tašky při každém nákupu, přesto se vám často stává, že si zapomenete vzít vlastní? Zvolte raději papírovou tašku, která se v přírodě rozloží za pár měsíců.

Doufáme, že vás naše tipy inspirovaly, a pokud vám to nestačilo, přečtěte si náš další článek, kde najdete [5 snadných způsobů](#), jak se zbavit plastu ve svém životě.

The image shows two orange plastic shopping bags, one slightly behind the other, against a light orange background. The bags are crumpled and have their handles visible. The text is overlaid on the lower half of the bags.

**V čem si odnést
nákup, když ne
v igelitce**

Kromě tašek z polyethylenu či polypropylenu, které se často lidově označují jako igelitky, obchody nabízí i řadu jiných druhů tašek, ve kterých si můžete odnést nákup až domů. Zjistěte, jaké jsou jejich přednosti.

Papírové tašky

Jednorázové plastové tašky obchodníci často nahrazují **papírovými taškami**, jelikož se jedná o cenově srovnatelnou variantu. Výhodou papírových tašek však není pouze jejich **nízká cena**. Působí velmi **elegantně** – na rozdíl od nevzhledných igelitových tašek. Dále se vyrábí z obnovitelných zdrojů a snadno se rozkládají v přírodě. Přestože se často označují jako jednorázové odnosné tašky, dají se použít opakovaně na nákup, případně mohou posloužit jako výplň odpadkového koše na papír.

Plátěné tašky

Plátěné, bavlněné nebo také textilní tašky jsou určeny **pro více použití**. Často slouží více než rok, než jsou nahrazeny novou nákupní taškou. Šetří tak životní prostředí, protože **snižují spotřebu jednorázových tašek**. Bavlněné tašky jsou navíc **stylové**, díky čemuž se hodí i na běžné nošení věcí.

Tašky z juty

Pro výrobu jutových tašek se používá **přírodní materiál**, tedy obnovitelný zdroj. Jsou velmi elegantní a nabízeny ve všech možných velikostech, barvách nebo

typech. Nejčastěji se však setkáte s jutovými taškami v přírodní barvě. Opět se jedná o tašky **na více použití**, které jsou velmi pevné, a tudíž mají i **velkou nosnost**. Vypadají velmi **elegantně** a dají se použít jak na nákup, tak na pláž nebo jako luxusní dárkové tašky.

Všechny plastové tašky nejsou špatné

Pokud dáváte přednost plastovým taškám, tak volte jediné ty na více použití, které tudíž nepřispívají k nárůstu plastového odpadu na naší planetě takovým způsobem jako jednorázové igelitové tašky.

Polyesterové nebo silonové tašky

Oblíbené jsou například polyesterové nebo silonové tašky, které **vydrží opravdu dlouho**. Jsou perfektně **skladné a lehké**, což je pro nákupy cestou z práce naprosto ideální. Polyesterové tašky jsou navíc vzhledem k nízkým nárokům na spotřebu energie při výrobě často považovány za **nejšetrnější k životnímu prostředí**. V supermarketech nejsou běžně dostupné, velký výběr tohoto typu tašek je však na internetu.

Tašky z biologicky rozložitelného plastu

Na prodejnách se poslední dobou začaly objevovat také jednorázové nákupní tašky z biologicky rozložitelného plastu, který se v přírodě **rozloží za 1-2 roky**. Jedním z nejčastěji používaných rozložitelných plastů pro výrobu jednorázových tašek je PLA (polylactic acid), který se vyrábí **z kyseliny mléčné**. Dále se k jejich výrobě používá například **kukuřičný škrob** nebo **celulóza**. Nabízí je supermarkety jako například Tesco nebo Globus. Přestože jsou **o něco dražší** než běžné plastové tašky, investice do životního prostředí se rozhodně vyplatí.

Možností je opravdu hodně. Jednorázové plastové tašky jsou pouhým přežitkem, který přispívá k růstu plastového odpadu na planetě. Nahradte je proto raději ekologičtější variantou.

**Látkové tašky
nejen na nákup
aneb všestranný
módní doplněk**

Stále více lidí dává přednost látkovým taškám na více použití před jednorázovými plastovými taškami, které nejsou šetrné k životnímu prostředí.

Výhody látkových tašek

Látkové tašky se ve většina případů vyrábí **z bavlny**, a to v naturálním stylu nebo barevných variantách. Originální potisk navíc z obyčejné bavlněné tašky vytvoří **módní doplněk**. Řada obchodů už je nabízí v rámci svého sortimentu, a umožňuje tak svým zákazníkům odnést si domů nákup i stylovou tašku, která se dá využít na sto způsobů. Proč jsou tak oblíbené?

Šetří životní prostředí i vaši peněženku

Přestože výroba bavlněných tašek není zrovna nenáročná na spotřebu elektrické energie, není pochyb o tom, že se jedná o **ekologickou variantu** odnosných tašek. Především proto, že jsou **používány opakovaně**. Také jejich **cena není příliš nízká** ve srovnání s jednorázovými papírovými nebo plastovými taškami, nicméně po opakovaném používání těchto tašek se vám náklady na jejich pořízení vrátí raz dva.

Snesou opravdu hodně

Látkové tašky unesou **až 10 kilogramů**. Samozřejmě záleží na konkrétním materiálu a typu tašky. Jejich nosnost je však pro nákup v supermarketu naprosto dostatečná. Pro větší výdrž je jejich důležitou součástí také **křížový lem**, který zpevňuje připojení pohodlných uch k tašce.

Nezabírají příliš mnoho místa

Bavlněné tašky jsou **skladné**. Bez problému se vejdou i do menší kabelky a v batohu jejich přítomnost ani nepoznáte, dokud je nebudete skutečně potřebovat. Dají se snadno smotat do malého, **lehkého uzlíčku** nebo složit do **formy psaníčka**.

Vypadají opravdu stylově

Bavlněné tašky se vyrábí bez potisku nebo s potiskem, který může tašce dodat opravdu **originální vzhled**. Tak či tak, plátěné tašky vypadají stylově a sluší každému outfitu – na rozdíl od igelitových tašek, které jsou často velmi nevkusné. Díky tomu se plátěné tašky hodí **nejen na nákup**, ale také třeba na trénink nebo odnos všech možných věcí, které se zkrátka nikam nevejdou. Opakované používání plátěných tašek má navíc **obrovský marketingový potenciál** a poskytuje obchodům prostor pro vytvoření **levné a účinné reklamy**.

Bavlněné tašky jsou zkrátka bezvadné. Vypadají skvěle a zároveň **šetří životní prostředí**.

Bavlněné tašky jsou skvělým módním doplňkem, odnesete v nich nákup i věci na trénink

Závěr

Vysoká spotřeba jednorázových plastových tašek má **negativní dopad na životní prostředí**. Jedná se ale o pouhou špičku ledovce. Omezit spotřebu plastů je potřeba také v dalších oblastech, jako jsou jednorázové obaly na potraviny, nádobí nebo boxy na obědy. Vyrábí se **z neobnovitelných zdrojů**, jejichž zásoby se na naší planetě pomalu tenčí, zatímco plastový odpad v mořích každý rok roste. Plasty se **pomalou rozkládají**, ničí tamní ekosystém a narušují rovnováhu na planetě. Udělejte první krok a zbavte se igelitek jednou provždy. Přejděte na **papír nebo jiné alternativy**, které jsou šetrné k přírodě. Možností je opravdu spousta.

Taškahned

„Ekologie naší planety nám není lhostejná, chceme tímto krokem přispět k lepším ekozítřkům.“ – říká Petr Hruboš, majitel firmy Taškahned a zakladatel projektu #bezigelitky.

Vše začalo vcelku nevinně v ofsetové tiskárně koncem 90. let. Od té doby jsme si všichni prošli různými firmami a pozicemi a v roce 2008 se dostali k papírovým taškám a obalům.

Každý člen našeho týmu si uvědomoval, jak velký problém igelitové tašky pro naši planetu představují. Plast se v přírodě rozkládá až 400 let, tašky a sáčky z něj vyrobené dosáhly takového rozmachu, že je používáme i ve chvílích, kdy je to zbytečné.

Naší vizí tedy bylo zaměřit se na papírové tašky a společně s naším projektem šířit ekologickou osvětu do dalších firem.

Více informací o firmě
a o jednotlivých produktech
naleznete [zde](#).

